

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

DERECELENDİRME KURULUŞLARININ YETKİLENDİRİLMESİNE VE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

(1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, derecelendirme kuruluşlarının yetkilendirilmesine, faaliyetlerine ve yetkilerinin kaldırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik bankaların 5 inci madde kapsamında yapılacak derecelendirmeleri ile bankalardan kredi kullanacak müşterilerin kredi değerlemesini yapacak derecelendirme kuruluşları ve bunların faaliyetlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 15, 34, 36 ve 93 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Denetçi; 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 347 nci maddesi uyarınca teşkil olunan denetçiyi,
- c) Derecelendirme kuruluşu: Bu Yönetmelik kapsamında derecelendirme faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilen kuruluşları,
- ç) Derecelendirme notu: Yapılan inceleme ve analizler sonrasında müşteri ya da kredi için derecelendirme kuruluşunca verilen dereceyi,
- d) Derecelendirme uzmanı: Derecelendirme komitesi üyeleri de dahil olmak üzere analiz yaparak veya analiz sonuçlarını değerlendirerek derecelendirme sürecinde doğrudan görev alan gerçek kişiyi,
- e) Finansal tablolar: Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen finansal tabloları,
- f) Hesap dönemi: Bir takvim yılını,
- g) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,
- ğ) Kontrol: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kontrolü,
- h) Kredi: Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasında kredi sayılan işlemleri,
- ı) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- i) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- j) Müşteri: Derecelendirme yaptırmak üzere derecelendirme kuruluşu ile sözleşme imzalayan, banka veya bir bankadan kredi kullanan ve/veya kullanacak gerçek veya tüzel kişileri,
- k) Nitelikli pay: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan nitelikli payı,
- l) Talep edilmemiş derecelendirme: Bankalar hariç olmak üzere, müşterilerin kendileri ile bir derecelendirme sözleşmesi imzalanmaksızın derecelendirme kuruluşunca, kamuoyuna açıklanan bilgi ve finansal tablolar esas alınarak derecelendirme notu verilmesini,
- m) Yetkili derecelendirme kuruluşu: Kurulca bu Yönetmelik uyarınca derecelendirme yapmaya yetkilendirilmiş kuruluşu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Kavramlar

Derecelendirme faaliyetinin kapsamı

MADDE 5- (1) Derecelendirme faaliyeti;

- a) Kredi değerliliğinin derecelendirilmesini,
- b) Kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesini,
- c) Bankalarca kullanılan derecelendirme yöntemlerinin geçerliliğinin değerlendirilmesini, ve bu faaliyetlerin niteliğine göre yapılacak inceleme ve analiz sonucuna dayanılarak bir derecelendirme notu belirlenmesi sürecini içerir.

(2) Kredi değerliliğinin derecelendirilmesi, müşterinin;

- a) Kullanacağı krediyi geri ödeyebilme gücünün veya
- b) Borçluluğunu temsil eden sermaye piyasası araçlarının anapara, faiz ve benzeri yükümlülüklerini

vadelerinde karşılayabilme riskinin,

derecelendirme kuruluşu tarafından bağımsız, tarafsız ve adil olarak değerlendirilmesi ve sınıflandırılması faaliyetidir. Müşterinin ana ortaklık niteliğinde olması durumunda, bu faaliyet, kredi derecelendirmesi için görüş oluşturmak amacı ile sınırlı olmak üzere konsolidasyon kapsamındaki ortaklıkların kredi değerliliklerinin de incelenmesi ve analiz edilmesi faaliyetini kapsar. Ancak, bu halde verilen derecelendirme notu sadece ana ortaklığa ilişkin olup, gruba dahil diğer ortaklıklar için geçerli değildir.

(3) Kurumsal yönetim ilkelerine uyum derecelendirmesi, bankaların Bankaların Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine uyum düzeylerinin derecelendirme kuruluşları tarafından bağımsız, tarafsız ve adil olarak değerlendirilmesi ve sınıflandırılması faaliyetidir.

(4) Bankalarca kullanılan derecelendirme yöntemlerinin geçerliliğinin değerlendirilmesi, bankaların gerçek ve tüzel kişi kredi müşterileri için uyguladıkları kredi değerliliğinin derecelendirilmesine ilişkin derecelendirme yöntemlerinin geçerliliğinin ve kamuoyuna açıkladıkları bilgilere uygunluğunun bağımsız, tarafsız ve adil olarak değerlendirilmesi faaliyetidir.

Meslek ilkeleri

MADDE 6- (1) Derecelendirme kuruluşları, ortakları ve yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ve derecelendirme uzmanları aşağıdaki ilkelere uygun davranmak zorundadır.

a) Objektiflik: Müşterinin derecelendirilmesinde kullanılan değerlendirme yöntemlerinin doğruluğu geçmiş tecrübelerle ispatlanmış olmalıdır. Bu yöntemler sürekli olarak gözden geçirilmelidir. Kredi değerliliğinin derecelendirilmesi yönteminin düzenli olarak bir ila üç yıllık dönemlerde geriye dönük testleri içerecek şekilde gözden geçirilmesi zorunludur.

b) Tarafsızlık: Derecelendirme süreci, derecelendirme kuruluşunun ortaklık yapısı ve/veya yönetim kuruluındaki muhtemel çıkar çatışmalarından etkilenmeyecek ölçüde bağımsız olmalıdır.

c) Uluslararası Erişilebilirlik/Şeffaflık: Yerli ve yabancı tüm kuruluşlar, derecelendirme kuruluşunun verdiği bireysel derecelendirme notlarına eşit şartlarda ulaşabilmelidir.

ç) Açıklama Yükümlülüğü: Krediyeye ilişkin temerrüt tanımı, değerlendirme yöntemi, kullanılan zaman aralığı, her bir değerlendirme kategorisinde bulunan temerrüt oranlarının ve derecelerin değişim ihtimali, her bir derecelendirme notunun anlamı ve derecelendirme kuruluşları tarafından kullanılan genel yöntem kamuoyuna açıklanmalıdır.

d) Kaynak Yeterliliği: Derecelendirme kuruluşu yüksek kalitede değerlendirme yapabilmek için gerekli tüm kaynaklara sahip olmalıdır. Derecelendirmenin daha etkin ve güvenilir olması için, derecelendirilen müşteri ile süreklilik arz eden bir ilişki içinde olunmalıdır.

e) İtibar: Üçüncü kişi ve kurumlar tarafından derecelendirme kuruluşunun derecelendirmelerine gösterilen itimat ve gizli bilgilerin kötüye kullanımını engelleyen kalite güvencesi sistemlerinin olması derecelendirme kuruluşlarının itibarı için önem taşımaktadır.

(2) Derecelendirme kuruluşunun ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ve derecelendirme uzmanları müşterilerine 5 inci madde kapsamında yürüttükleri veya yürütecekleri derecelendirme faaliyetlerinin sonucu ile ilgili bir taahhütte bulunamazlar.

Mesleki yeterlilik

MADDE 7- (1) Derecelendirme kuruluşlarının yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, yöneticilerinin ve derecelendirme uzmanlarının işletme, finans, iktisat, maliye, muhasebe, kamu yönetimi, istatistik, matematik, işletme mühendisliği, bankacılık alanında en az dört yıllık lisans düzeyinde, diğer dallarda eğitim görenlerin ise belirtilen alanlarda lisansüstü eğitime sahip olmaları ve derecelendirme kuruluşunca uygulanacak derecelendirme yöntemlerinin usul ve esasları konusunda ilgili kuruluş tarafından 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca verilmesi planlanan eğitimlere katılmış olmaları zorunludur.

(2) Mesleki yeterlilik birinci fıkra kapsamındaki eğitim koşullarının yerine getirilmesi ve derecelendirme uygulamalarında deneyim kazanılmasını ifade eder. Derecelendirme kuruluşları ve derecelendirme uzmanları, nitelikli bir derecelendirme hizmeti sunmak zorunda oldukları ve müşterilerinin kendilerinden bu yükümlülüğü yerine getirmelerini beklediği bilinciyle faaliyetlerini sürdürmelidir.

(3) 20 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca oluşturulması ve asgari üç kişiden teşkil olması zorunlu olan derecelendirme komitesinde yer alacak üyelerin en az üçte ikisinin;

a) Türkiye’de yerleşik,

b) Bankalarda genel müdür veya kredilerden sorumlu genel müdür yardımcısı veya kredi komitesi üyesi ya da Kurulda başkan veya üye, Kurumda Başkan Yardımcısı ya da Daire Başkanı olarak ya da Kurumda on yıl bankacılık uzman ve yardımcısı veya bankalar yeminli murakıp ve yardımcısı olarak görev yapmış,

c) Derecelendirme kuruluşunda en az yüzde bir oranında pay sahibi, olmaları şarttır.

Bağımsızlık

MADDE 8- (1) Bağımsızlık, derecelendirme kuruluşlarının, ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile

denetçilerinin, yöneticilerinin ve derecelendirme uzmanlarının mesleki faaliyetlerini doğruluk ve tarafsızlık çerçevesinde yürütmelerini sağlayacak bir davranış ve anlayışlar bütünüdür.

(2) Derecelendirme kuruluşunun ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ve derecelendirme uzmanları,

a) Çalışmaları sırasında ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmak, dürüstlük ve tarafsızlıklarını etkileyebilecek hiçbir müdahaleye imkan vermemek, derecelendirme faaliyeti sonucunda ulaştıkları görüşlerini, kendilerinin veya başkalarının doğrudan veya dolaylı çıkarlarını düşünmeksizin raporlarında açıklamak zorundadır.

b) Derecelendirme hizmeti verdikleri müşterilerle veya müşterilerinin ortaklarıyla ya da müşterilerinin yönetim, denetim veya sermaye bakımlarından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu veya kontrolü altında bulundurduğu gerçek veya tüzel kişilerle doğrudan veya dolaylı ortaklık ya da piyasa koşullarına göre imtiyazlı bir şekilde kredi veya borç-alacak ilişkisine giremezler.

c) Müşterilerine bağımsız denetim, destek ya da değerlendirme hizmeti veremez ve bu hizmetleri veren kuruluşlara ortak olamazlar.

ç) Müşterilerinin ve bunların doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği ortaklıkların yönetimi ile ilgili karar alma sürecine katılamaz, bu süreçte yönetim ve danışmanlık hizmeti veremezler.

d) Üçüncü derece dahil kan ve ikinci derece dahil kayın hısımları ile eşlerinin; ortağı, yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdürü, genel müdür yardımcısı, şirket müdürü veya yardımcısı olarak veya başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla bu pozisyonlara denk veya daha üst konumlarda görev yaptıkları müşterilerine ilişkin derecelendirme sürecinde yer alamazlar.

e) Derecelendirme sürecine katıldıkları müşterileri ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettikleri ortaklıklara son derecelendirme notu verdikleri tarihten itibaren iki yıl geçmedikçe bu kuruluşlarda her ne unvan altında olursa olsun görev alamazlar, bu kuruluşların hisse senetlerine yatırım yapamazlar.

f) Derecelendirme kuruluşunun ortakları, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, denetçileri, yöneticileri ve istihdam ettikleri derecelendirme uzmanları bir bankada yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya imza yetkisini haiz banka personeli olamaz.

Bağımsızlığın ortadan kalkması

MADDE 9- (1) Derecelendirme kuruluşunun:

a) Ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri veya derecelendirme uzmanları ile bunların üçüncü derece dahil kan ve ikinci derece dahil kayın hısımlarının;

1) Derecelendirme sözleşmesinde öngörülenler dışında müşteriden doğrudan veya dolaylı olarak bir menfaat sağlamaları veya menfaat sağlayacakları vaadinde bulunulmasına karşın bu durumun ilgili kişilerce ivedi olarak Kuruma bildirilmesini teminen 11 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca derecelendirme kuruluşunun yönetim kurulu üyeleri arasından seçilecek iki üyeye bildirilmemiş olması,

2) 8 inci maddenin, (a) bendi hariç ikinci fıkrasına aykırılık oluşması,

b) Geçmiş dönemlere ilişkin derecelendirme ücretinin geçerli bir nedene dayanmaksızın müşteri tarafından ödenmemiş veya alacak davası açılmamış olması ya da derecelendirme kuruluşuna sözleşmede kararlaştırılan tutarın üzerinde sonradan bir ödeme yapıldığının ortaya çıkması,

c) Derecelendirme ücretinin derecelendirme sonuçları ile ilgili şartlara veya önceden kararlaştırılmış bir derecelendirme tahminine bağlanmış olması ya da derecelendirme işleminin tamamlanmasından sonra belirlenmesi,

ç) Müşterinin kredi değerliliğinin derecelendirmesinin, Kuruma bildirilen ve kamuya açıklanan temerrüt tanımından, hesaplama döneminden ve derecelendirme kategorisine ilişkin tahmini temerrüt oranlarından farklı bir yöntemle yapıldığının belirlenmesi,

d) Kurulduktan sonra üçüncü hesap döneminden itibaren bir müşteriden elde edilen gelirin, o yıl sonu itibarıyla elde edilen dönem gelirlerinin gerekçesiz olarak yüzde onbeşini geçmesi

hallerinde bağımsızlığın ortadan kalktığı kabul edilir.

Mesleki özen ve titizlik

MADDE 10- (1) Derecelendirme kuruluşları, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile yöneticileri ve derecelendirme uzmanlarının bilgi ve yeteneklerinin yeterli olmadığı derecelendirme faaliyetlerini kabul edemezler.

(2) Derecelendirme kuruluşlarının görevlendirdiği derecelendirme komitesi üyeleri ve derecelendirme uzmanları, derecelendirme görevinin planlanması, yürütülüp sonuçlandırılması ve derecelendirme notunun verilmesi safhalarında gerekli mesleki özen ve titizliği göstermek zorundadırlar. Bu kişilerin göstereceği özen ve titizlik, dikkatli ve basiretli bir derecelendirme komitesi üyesi ya da derecelendirme uzmanının aynı koşullar altında ayrıntılara ve bulgulara vereceği önemi, göstereceği dikkat ve gayreti ifade eder.

Kalite güvencesi sistemi

MADDE 11- (1) Derecelendirme kuruluşları, kendisinin, ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ve derecelendirme uzmanlarının, bağımsızlıklarını, mesleki ilkelere ve ilgili düzenlemelere uygunluğunu, yapılan derecelendirmelerin doğru olduğunu teyit edecek bir kalite güvencesi sistemini kurmakla yükümlüdür. Kalite güvencesi sistemi, yeterli mali kaynaklara sahip olmalı ve derecelendirme sürecinden bağımsız bir

yapıda oluşturulmalıdır.

(2) Derecelendirme kuruluşunun yönetim kurulu üyeleri arasından seçilecek iki üye kalite güvencesi sisteminin işleyişinden sorumlu olarak görevlendirilir. Derecelendirme kuruluşunun ortakları, yöneticileri, denetçileri veya derecelendirme uzmanlarının bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranıldığından bilgi sahibi olmaları halinde, en geç yedi gün içinde durum Kuruma bildirilmek üzere kalite güvencesi sisteminden sorumlu yönetim kurulu üyelerine bildirilir.

(3) Kalite güvencesi sistemi her altı ayda bir gözden geçirilmeli ve bunun kapsamı derecelendirme kuruluşunun internet sitesinden kamuoyuna açıklanmalıdır. Kalite güvencesi sistemini gözden geçirecek kişilerin bu konuda eğitimi ve mesleki deneyimi haiz kişiler olması esastır.

(4) Kalite güvencesi sisteminin gözden geçirilmesinde aşağıdaki ilkelere uyum düzeyi dikkate alınır.

a) Mesleki yeterlilik: Derecelendirme kuruluşunun ve yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ve derecelendirme uzmanlarının 7 nci maddede belirtilen nitelikleri taşıması.

b) Mesleki gereklilikler: Derecelendirme kuruluşu ve ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ve derecelendirme uzmanlarının 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelere uygun davranması.

c) Görev dağılımı: Derecelendirme çalışmasının gerekli düzeyde bilgi, mesleki yeterlilik ve beceriye sahip olan derecelendirme uzmanı tarafından gerçekleştirilmesi ve bu çalışmanın sonuçları esas alınarak bir komite tarafından derece verilmesi.

ç) Yönlendirme: Derecelendirme faaliyetinin istenen kalitede olabilmesini ve derecelendirme sonunda tam ve doğru bir görüş bildirilebilmesini teminen, yapılan işin her seviyede gözden geçirilmesi ve derecelendirme uzmanlarının görevleri konusunda yönlendirilmesi.

d) Görüş alma: Gerekli görülen durumlarda, konuyla ilgili deneyimi ve bilgisi bulunan kişilerden görüş alınması.

e) Görev kabulü ve devamlılık: Yeni görev kabulü için veya gelecek dönemlerde derecelendirme faaliyetine devam edilebilmesi için değerlendirme yapılması, yapılacak değerlendirmede müşterinin durumunun özellikle bağımsızlık ilkelerine uygunluk ve verilecek hizmetin kapsam ve boyutu yönünden değerlendirilmesi.

f) İzleme: Kalite güvencesi yöntemlerinin yeterliliği ve işlevselliğinin izlenmesi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesi

Yetkilendirilecek derecelendirme kuruluşlarında aranacak şartlar

MADDE 12- (1) Yetkilendirilecek derecelendirme kuruluşlarının;

a) Anonim şirket şeklinde kurulmuş olması ve hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,

b) Bağımsız denetim veya değerlendirme faaliyetinde bulunan bir kuruluşun veya ortaklarının ya da bunların ayrı ayrı veya birlikte yönetim, denetim veya sermaye bakımından kontrolü altında bulundukları tüzel kişilerin doğrudan veya dolaylı pay sahibi olduğu bir ortaklık olmaması,

c) Ticaret unvanlarında derecelendirme ibaresinin bulunması,

ç) Derecelendirme faaliyetini gerçekleştirebilecek ölçüde yönetim yapısına, yeterli sayı ve nitelikte derecelendirme uzmanına, gerekli teknik donanımına, belge ve kayıt düzenine sahip olunması ve kalite güvencesi sisteminin oluşturulması ya da oluşturulmasına yönelik planların sunulması,

d) Verecekleri hizmetlerden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla mesleki sorumluluk sigortası yaptıracaklarını taahhüt etmesi,

e) Yurt içinde veya yurt dışında derecelendirme faaliyetinde bulunma yetkisinin iptal edilmemiş olması, şarttır.

Yetkilendirilecek derecelendirme kuruluşu ortaklarında, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinde, yöneticilerinde ve derecelendirme uzmanlarında aranacak şartlar

MADDE 13- (1) Yetkilendirilecek derecelendirme kuruluşu ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin, tam zamanlı görev yapmaları zorunlu olan yöneticilerinin ve derecelendirme uzmanlarının;

a) Son iki yıl içinde bağımsız denetim veya değerlendirme faaliyetinde bulunan bir kuruluşta, ortaklığının bulunmaması, yönetim kurulu başkanı ve üyesi, denetçi ya da yönetici olarak çalışmaması,

b) Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentleri kapsamında bulunmaması,

c) 7 nci maddenin birinci fıkrasında öngörülen nitelikleri haiz olması,

ç) Kurum ile diğer kamu kuruluşlarıncı bağımsız denetim veya derecelendirme ya da değerlendirme yapma yetkisi iptal edilmiş olan kuruluşlarda ortak olmaması veya yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluklarının tespit edilmemiş olması,

d) Mesleki faaliyetleri dışında ticari bir faaliyetinin bulunmaması,

e) Birden fazla derecelendirme kuruluşunda ortaklıklarının bulunmaması,

f) Yurt dışında bağımsız denetim veya derecelendirme ya da değerlendirme yapma yetkisi iptal edilmiş bir kuruluşta nitelikli paya sahip olmaması,

g) Bağımsızlığı ortadan kaldıran ilişkilerinin ortaya çıkması halinde derecelendirmeden çekileceklerini taahhüt etmeleri,

şarttır.

(2) Yetkilendirilecek derecelendirme kuruluşlarının tüzel kişi ortaklarının ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması ve Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında bulunmaması, bunların gerçek kişi ortaklarının bu fıkranın (a), (b), (ç), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen nitelikleri haiz olması şarttır.

(3) Yurt içinde ya da yurt dışında derecelendirme yapma yetkilerinin iptal edilmesine sebep olan hususların giderilmiş ve yetkilerinin iade edilmiş olması durumunda derecelendirme kuruluşunu bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirme hususu Kurulca değerlendirilir.

Yetki başvurusu sırasında gerekli olan bilgi ve belgeler

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmek isteyen derecelendirme kuruluşları, 5 inci maddede belirtilen yetkilendirilmek istedikleri derecelendirme faaliyet konusunun veya konularının belirtildiği ve aşağıdaki bilgi ve belgelerin eklendiği bir yazı ile Kuruma başvururlar.

a) Derecelendirme kuruluşunun esas sözleşmesi ve varsa esas sözleşme değişikliklerinin yer aldığı ticaret sicili gazetelerinin noter tasdikli örnekleri,

b) Derecelendirme kuruluşunun merkezinin ve/veya varsa şubelerinin adresleri,

c) Derecelendirme kuruluşunun başvuru tarihindeki bilançosu,

ç) Yurt dışında kurulu bir derecelendirme kuruluşu ile hukuki bağlantının bulunması durumunda, ilgili yurt dışı şirket ile yapılan sözleşmelerin yurt dışında kurulu şirket yetkililerince tasdik edilmiş kopyası,

d) Ortakların, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin ve atanacak ya da atanmış yöneticilerinin ve derecelendirme uzmanlarının;

1) Mesleki tecrübelerini ve aldıkları eğitimlerini içeren ek-1'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek ayrıntılı özgeçmişleri, lisans ve varsa lisansüstü diplomalarının ve nüfus cüzdanı veya pasaportlarının noter onaylı örnekleri, ikametgah belgeleri, imza sirküleri,

2) Müflis olmadıklarına ilişkin ikametgahlarının bulunduğu ildeki Asliye Ticaret Mahkemelerinden, konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin İcra Mahkemelerinden ek-2'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek dilekçe ile talep edilecek belgeler ile ek-3'te yer alan örneğe uygun dolduracakları 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre müflis veya konkordato ilân etmiş olmadıklarına ilişkin yazılı beyanları,

3) Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya Kanununun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş bankalarda ya da tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradî tasfiye haricinde tasfiyeye tâbi tutulan finansal kuruluşlarda, faaliyet izni kaldırılan kalkınma ve yatırım bankalarında, ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden veya bankacılık yapma ve mevduat ve katılım fonu kabul etme izin ve yetkileri kaldırılan kredi kuruluşlarında, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikalinden veya bankacılık yapma ve mevduat ve katılım fonu kabul etme izin ve yetkileri kaldırılmadan önce nitelikli paya sahip olunmadığına veya kontrolün elinde bulundurulmadığına ilişkin ek-4'te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek yazılı beyanları ve ek-5'te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek dilekçe ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgeler,

4) Arşiv kaydını da içeren, son altı ay içinde alınmış adli sicil belgeleri,

5) Başka bir derecelendirme kuruluşunda ya da bağımsız denetim veya değerlendirme hizmeti veren bir kuruluşta ortaklığının bulunmadığına, yönetim kurulu başkanı veya üyesi, yöneticisi ile denetçisi ya da bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme faaliyeti ile iştigal eden personel olarak görev yapmadıklarına ve yurt içinde veya yurt dışında bağımsız denetim ya da değerlendirme veya derecelendirme yapma yetkisi iptal edilmiş olan bir kuruluşta ortak, yönetim kurulu başkanı veya üyesi yönetici ile denetçi ya da değerlendirme ve derecelendirme faaliyeti ile iştigal eden personel olarak görev yapmadıklarına veya yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluklarının tespit edilmediğine ve bu kuruluşlarda nitelikli paya sahip olunmadığına dair ek-6'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek yazılı beyanları,

6) Mesleki faaliyetler dışında ticari faaliyetlerinin bulunmadığına dair ek-7'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek beyanları,

7) 9 uncu maddede belirtilen hallerin ortaya çıkması halinde ilgili müşteriye verilen derecelendirme hizmetinden çekileceklerine/ilgili müşteriye derecelendirme hizmeti verilmesi sürecinde yer almayacaklarına ilişkin ek-8'de yer alan örneğe uygun olarak düzenleyecekleri beyanları,

e) Atanacak ya da atanmış yöneticilerinin, derecelendirme uzmanlarının derecelendirme kuruluşunda tam zamanlı görev yaptıklarına veya yapacaklarına dair ek-9'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek beyanları,

f) 11 inci maddede belirlenen usul ve esaslara uygun bir sistem oluşturulacağını taahhüt eden beyan,

g) 5 inci maddede belirtilen yetkilendirilmek istedikleri derecelendirme faaliyeti ya da faaliyetlerine ilişkin derecelendirme yöntemlerine ve bu yöntemler ile uyumlu olarak kullanmayı öngördükleri derecelendirme not sistemine ve derecelendirme komitesinde görev alacak üyelere ilişkin bilgiler,

ğ) Yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerine ve atanacak ya da atanmış yöneticilerine ve

görevlendirilen derecelendirme uzmanlarına (g) bendi kapsamındaki konular ile ilgili verilmesi planlanan eğitimlere ilişkin ayrıntılı bilgiler,

h) Ortakların tüzel kişi olması durumunda;

1) Müflis olmadıklarına, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmediğine, haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmediğine ilişkin merkezlerinin bulunduğu ildeki Asliye Ticaret Mahkemelerinden, konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin İcra Mahkemelerinden alınacak belgeler,

2) Gerçek kişi ortaklarının 13 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları haiz olduklarını gösteren belgeler eklenir.

(2) Kurum, başvuruların değerlendirilmesi sırasında, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında objektiflik ilkesinin yeterliliğini sağlamak için veya Kurulca uygun görülmesi halinde, yetkilendirme başvurusunda bulunan derecelendirme kuruluşu ile Kurulca yetkilendirilmiş ya da uluslararası düzeyde faaliyet gösteren bir derecelendirme kuruluşu ile 15 inci maddede belirlenen usul ve esaslar kapsamında bilgi paylaşımı sözleşmesi yapılmasını veya ek bilgi ve belge verilmesini talep edebilir. Kurumca eksikliği tespit edilen veya ek olarak istenen bilgi ve belgeler, yetki başvurusunda bulunan derecelendirme kuruluşuna bildirim tarihini takip eden otuz gün içerisinde Kuruma gönderilir. Bilgi paylaşımı sözleşmesi verilmesinin istenilmesi halinde bu süre altmış gün olarak uygulanır. İstenilen bilgi ve belgelerin ya da sözleşmenin bu süreler içerisinde gönderilmemesi halinde yetki başvurusundan feragat edildiği kabul edilir.

(3) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilmesi zorunludur.

(4) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslüğunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

Bilgi paylaşımı sözleşmesi

MADDE 15- (1) Yetki başvurusunda bulunan derecelendirme kuruluşunun 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bir derecelendirme kuruluşu ile yapacağı bilgi paylaşımı sözleşmesinde;

a) Bilgi paylaşımı yapacak derecelendirme kuruluşunun unvanı ve adresi,

b) Bilgi paylaşımı yapacak derecelendirme kuruluşunun Türkiye'de veya uluslararası derecelendirme uygulamalarında kullandığı usuller ve teknikler konusunda yetki başvurusunda bulunan kuruluşa yapacağı bilgi aktarımına ilişkin esaslar,

c) Yetki başvurusunda bulunan kuruluşun, derecelendirme faaliyetini bilgi paylaşımı yapacak derecelendirme kuruluşu tarafından aktarılan usuller ve teknikler doğrultusunda yürüteceğine ilişkin beyan,

ç) Yetki başvurusunda bulunan kuruluşun derecelendirme faaliyetini gerçekleştirirken verdiği derecelerin açıklanması sırasında bilgi paylaşımı yapacak derecelendirme kuruluşunun adını kullanıp kullanmayacağına ilişkin beyan,

d) Bilgi paylaşımı yapacak derecelendirme kuruluşuna ödenecek ücret,

e) Sözleşmenin süresi ve sona erme şartları

hakkında hükümler yer almalıdır.

Yetkilendirme

MADDE 16- (1) Derecelendirme kuruluşunun faaliyet göstermek için başvuruda bulunduğu konu itibarıyla yeterliliği dikkate alınarak Kurumca değerlendirme yapılır. Kurulca uygun görülecek derecelendirme kuruluşları bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilir. Yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları Kurumun internet sayfasında kamuoyuna duyurulur.

(2) Yetkilendirilen derecelendirme kuruluşu değerlendirmesini en az bir firmanın risk ağırlıklandırma amacıyla kullanma niyetinde olduğunu gösterir bir belgeyi en geç altmış gün içinde Kuruma tevsik etmek zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Derecelendirme Kuruluşlarının Faaliyetleri

Reklam yasağı

MADDE 17- (1) Yetkilendirilen derecelendirme kuruluşları iş elde etmek için dolaylı veya dolaysız reklam sayılabilecek faaliyetlerde bulunamazlar. Ancak, kendilerini tanıtıcı bilgiler içeren broşürler hazırlayıp dağıtabilir, kendileri için eleman aramaya yönelik ilanlar verebilir, mesleki konularda bilimsel nitelikte yayın yapabilir, seminer, konferans gibi toplantılar düzenleyebilirler.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki uygulamalar ile müşteriler nezdinde yapılacak görüşmelerde, bir derecelendirme kuruluşunun diğer bir ya da bir kaç derecelendirme kuruluşuyla karşılaştırması yapılamaz.

Derecelendirme sözleşmesi

MADDE 18- (1) Yetkilendirilen derecelendirme kuruluşlarının 5 inci maddede belirtilen derecelendirme

faaliyetlerinde bulunabilmesi için müşterileri ile yazılı bir sözleşme yapmaları zorunludur. Bu zorunluluk talep edilmemiş derecelendirmeler için aranmaz.

(2) Bu sözleşmelerde asgari olarak;

- a) Derecelendirme kuruluşunun unvanı ve merkez adresinin,
- b) Derecelendirme hizmetinden faydalanacak müşterinin unvanı ve merkez adresinin,
- c) Sözleşmenin amacı, konusu ve varsa özel nedenlerinin,
- ç) Görevlendirilecek derecelendirme uzmanının adı ve soyadının,
- d) Derecelendirmenin hangi sıklıkla yenileneceğinin,
- e) Azami dört hesap dönemini geçmemek üzere sözleşmenin süresinin ve sona ermesinin şartlarının,
- f) Derecelendirme kuruluşuna ödenecek ücretin,
- g) Tarafların sorumluluklarının ve yükümlülüklerinin,
- ğ) Mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacağına belirtilmesi şarttır.

Derecelendirme sözleşmesinin feshi

MADDE 19- (1) Banka dışındaki müşteriler ile imzalanan derecelendirme sözleşmesi özel hukuk kuralları çerçevesinde feshedilebilir.

(2) Yetkili derecelendirme kuruluşları, derecelendirme faaliyetlerinin önemli ölçüde sözleşme hükümlerine aykırı olarak sınırlandırılması, talep edilen bilgi ve belgelerin sağlanamaması, suistimalden kaynaklanan yanlış bir beyanda bulunulması veya benzeri durumların gerçekleşmesi ihtimali sözkonusu ise derecelendirme faaliyetinin her aşamasında çekilebilir.

(3) Derecelendirme faaliyetinden çekililmesi ya da yetkili derecelendirme kuruluşunca 18 inci maddenin ikinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca, 26 ncı maddede belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde mesleki sorumluluk sigortasının yaptırılmaması derecelendirme sözleşmesinin feshi olarak kabul edilir.

(4) Derecelendirme sözleşmesinin tarafının banka olması ve derecelendirme kuruluşunun ikinci fıkrada kapsamında çekilmesi halinde, durum ilgili yetkili derecelendirme kuruluşunca gerekçesi ile birlikte Kuruma bildirilir.

(5) Bankanın derecelendirme sözleşmesini feshedebilmesi için derecelendirme sözleşmesine aykırı hareket edilmesi veya derecelendirme faaliyetinin bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre yapılmaması ve bunlara ilişkin sunulacak kanıtların Kurumca uygun görülmesi koşulu aranır.

(6) Sözleşmesi feshedilen yetkili derecelendirme kuruluşunun yerine geçecek yetkili derecelendirme kuruluşu ile bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yeni sözleşme yapılır.

(7) Yetkili derecelendirme kuruluşunca birinci veya ikinci fıkrada kapsamında derecelendirme sözleşmesinin feshedilmesi halinde, verilen derecenin kamuoyuna ya da sadece müşteriye açıklanmış olmasına bağlı olarak, kamuoyu veya müşteri derecelendirme sözleşmesinin sona erdiği hakkında da bilgilendirilmelidir.

(8) 18 inci maddenin ikinci fıkrasının (e) bendi çerçevesinde belirlenen süre içinde bu maddede belirtilen gerekçelerle derecelendirme sözleşmesinin feshi halinde aynı yetkili derecelendirme kuruluşu ile tekrar derecelendirme sözleşmesi imzalanabilmesi için en az iki hesap döneminin geçmesi zorunludur.

Derecelendirme faaliyeti

MADDE 20- (1) Yetkili derecelendirme kuruluşları faaliyetlerini aşağıda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yürütürler.

a) Derecelendirme uzmanlarının Kuruma bildirilen ve kamuoyuna açıklanan derecelendirme yöntemlerine veya bilgi paylaşımı sözleşmesine uygun olarak bilgi toplamalarını ve bu bilgileri önyargısız analiz etmelerini sağlayacak yazılı süreçler belirlenmelidir.

b) Müşterinin ve derecelendirme faaliyetinin niteliğine göre, müşteri ile derecelendirme ücretine ilişkin yapılan görüşmelere katılanlar dışından seçilecek gerekli sayıda ve yeterlilikte derecelendirme uzmanı tahsis edilmelidir.

c) Kredi değerliliğinin derecelendirmesinde, bağımsız denetim kuruluşlarınca veya 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış, denetim yetkisine sahip meslek mensupları tarafından Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunca belirlenmiş muhasebe ilkelerine uygunluğu onaylanmış finansal tablolar esas alınmalıdır.

ç) Derecelendirmenin bu Yönetmelik hükümlerine ve yetkili derecelendirme kuruluşunca uygulanacağı açıklanan derecelendirme yöntemlerine uygun yapıldığını kanıtlayacak çalışma kağıtları hazırlanmalı, bunlar ile derecelendirme görüşünü destekleyecek diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıt düzeni oluşturulmalıdır.

d) Derecelendirme uzmanları tarafından hazırlanan çalışma kağıtları ve ekleri ile bunlara ilişkin görüşler esas alınarak müşteriye verilecek derecenin ya da sektörler itibarıyla müşterilere verilecek derecelendirme notlarına esas derecelendirme yöntemlerinin derecelendirme komitesince uygun görülmesi zorunludur.

e) Derecelendirme sözleşmelerinde düzenli olarak gözden geçirileceği kararlaştırılmamış olanlar dışındaki derecelendirme faaliyetlerinin sonuçları ve kamuoyuna açıklanan dereceler, müşterinin kredi değerliliğini veya verilen dereceye esas oluşturan bilgileri etkileyecek gelişmeler sürekli takip edilmek suretiyle güncellenmeli, gerektiğinde derece değişikliği yapılmalı ve bu durumda, yeni derece ile birlikte bir önceki derecenin değiştirilme gerekçesi kamuoyuna açıklanmalıdır.

f) Bir müşteri hakkında talep edilmemiş derecelendirme notu verilmesinde, bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun olarak asgari dört hesap dönemi süresince derecelendirme yapılması ve verilecek derecelendirme notlarının en fazla altı aylık dönemler itibarıyla gözden geçirilerek kamuoyuna açıklanması esastır.

g) Yetkili derecelendirme kuruluşu, kredi değerliliği ya da kurumsal yönetim uygulamaları bakımından eş değer müşterilerin birbirine denk derecelendirme notları alacağı tutarlı bir yöntem uygulamalıdır.

ğ) Yetkili derecelendirme kuruluşlarınca verilen dereceler sürekli olarak izlenmeli, derecelendirilen müşterinin kredi değerliliğini etkileyebilecek bilgi akışının devamlılığını ve etkinliğini sağlamak üzere politikalar oluşturulmalı ve yeni edinilen bilgilerin verilen dereceleri etkilemesi halinde dereceler üzerinde gereken değişiklikler yapılmalıdır.

Sırların saklanması

MADDE 21- (1) Yetkili derecelendirme kuruluşunun ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri ve yöneticileri ile derecelendirme uzmanları, 5 inci maddede belirtilen derecelendirme faaliyetleri sırasında öğrendikleri, bu Yönetmelik uyarınca kamuoyuna açıklanması zorunlu olan bilgiler hariç olmak üzere, bankalar ile bankaların müşterilerine ait sırları ve diğer müşterileri ile yapacakları derecelendirme sözleşmelerinde kararlaştırılacak sır kapsamındaki bilgileri açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin menfaatlerine kullanamazlar. Derecelendirme kuruluşları sır niteliğindeki bilgilerin korunmasına yönelik her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Derecelendirme uzmanları birinci fıkrada kapsamındaki bilgileri sadece derecelendirme analizlerinde kullanabilirler.

(3) Derecelendirme kuruluşunun ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri, yöneticileri ya da derecelendirme uzmanları müşterilerinin 5 inci madde kapsamındaki derecelendirme faaliyetleri ile ilgili görüşlerini ya da gelecekteki muhtemel uygulamaları hakkında, derecelendirme sözleşmesi imzaladıkları müşterileri hariç, kamuoyuna açıklamada bulunamazlar.

(4) Birinci fıkrada kapsamındaki bilgi ve belgelerin konusunun suç teşkil etmesi halinde bunların yetkili mercilere intikali, sırların saklanmasına aykırılık oluşturmaz.

Derecelendirme notlarının ve diğer gerekli bilgilerin kamuoyuna açıklanması

MADDE 22- (1) 14 üncü madde kapsamında yapılan yetki başvurusu sırasında kullanılacağı belirtilen derecelendirme notu sistemi esas alınarak verilecek derecelendirme notu ya da verilen bir derecelendirme notunun güncellenmesi sonrasında yapılacak değişiklik kamuoyuna açıklanmadan önce yanlış yargılara ulaşılmasını önlemek için müşteriye bilgi verilip mutabakatı alınmalıdır.

(2) Bankalara ve banka dışındaki müşterilerden sadece onayı olanlara ait derecelerin ve bu Yönetmelik kapsamındaki diğer gerekli bilgilerin kamuoyuna açıklanması, yetkili derecelendirme kuruluşunun internet sitesinde ve eş zamanlı olarak basın bülteninde yayım yapılması şeklinde gerçekleştirilmelidir. Bu yayımlardan önce derecelendirme kuruluşunun ortakları, yöneticileri ve derecelendirme uzmanlarınca kamuoyuna yazılı veya sözlü bilgi verilemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kuruma bildirim

MADDE 23- (1) Yetkili derecelendirme kuruluşları, esas sözleşmelerindeki değişiklikleri, ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçileri ve yöneticileri, derecelendirme uzmanları ile tüzel kişi ortaklarının yönetim kurulu üyeleri ile varsa derecelendirme kuruluşuna destek hizmeti veren kuruluşlarda meydana gelen değişiklikleri veya derecelendirme komitesine yeni bir üyenin görevlendirilmesini, 13, 14 ve 15 inci maddelerde öngörülen koşullardaki değişiklikleri, değişiklik veya istihdam edilme tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Kuruma bildirmek zorundadırlar. Kurumca yapılan değerlendirme neticesinde otuz gün içerisinde olumsuz görüş bildirilmeyen değişiklikler geçerli sayılır.

(2) 26 ncı maddeye göre yaptırılan mesleki sorumluluk sigortasının yaptırıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde mesleki sorumluluk sigortası poliçesinin bir örneği, Kuruma gönderilir ve bu konu hakkında müşteriye bilgi verilir.

(3) Yetkili derecelendirme kuruluşları tarafından verilen dereceler düzenli olarak Kuruma raporlanır.

Gözetim ve denetim

MADDE 24- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki derecelendirme faaliyetleri Kurumun gözetim ve denetimine tabi olup, Kurum derecelendirme kuruluşlarından her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir.

(2) Derecelendirme kuruluşları, derecelendirme faaliyeti kapsamında düzenlenen çalışma kağıtlarının ve bunların eki bilgi ve belgelerin asıllarını, mümkün olmadığı hallerde sıhhatlerinden şüpheye mahal vermeyecek kopyalarını, düzenlenmelerini izleyen hesap döneminden itibaren beş yıl süreyle, hukuki ihtilafa konu olanların ise bu ihtilafın sonuçlanmasına kadar saklamak zorundadırlar.

(3) Kurum, derecelendirme kuruluşlarının müşterilerin kredi değerliliğinin derecelendirilmesine yönelik uyguladıkları yöntemlerinin geçerliliğini Kurulca yetkilendirilen bir başka derecelendirme kuruluşu tarafından değerlendirilmesini istemeye yetkilidir.

Finansal tablo düzenleme ve bağımsız denetim yükümlülüğü

MADDE 25- (1) Derecelendirme kuruluşlarının yıllık finansal tabloları Bankalarda Bağımsız Denetim Gerçekleştirecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik uyarınca yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenir.

(2) Derecelendirme kuruluşları, genel kurul toplantılarını izleyen otuz gün içerisinde yıllık finansal tabloları, yıllık faaliyet raporları, denetçi raporları ve bağımsız denetim raporlarının birer örneğini Kuruma gönderirler.

Mesleki sorumluluk sigortası

MADDE 26- (1) Sigorta teminatı müşteri ile imzalanan derecelendirme sözleşmesinde öngörülen tutarın iki katından az olmamak üzere 5 inci maddede belirtilen derecelendirme faaliyetleri kapsamında verilecek derecelendirme notları nedeniyle oluşabilecek zararların tazminini teminen Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, derecelendirme kuruluşları derecelendirme sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren yedi gün içinde genel şartları Hazine Müsteşarlığınca belirlenen mesleki sorumluluk sigortası yaptırırlar.

(2) Mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacak sigorta şirketi, derecelendirme sözleşmesi yapılan müşteri ya da müşterinin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği iştiraki veya bağlı ortaklığı olamaz.

(3) Birinci fıkra kapsamındaki mesleki sorumluluk sigortasına esas matrah, Kurulca uygun görülmesi halinde, yetkili derecelendirme kuruluşunun geçmiş yıla ilişkin ciro tutarından az olmamak üzere yönetim kurulunca kabul edilen cari yıla ilişkin bütçelenen ciro tutarının asgari iki katı esas alınarak belirlenir.

Yetki iptali

MADDE 27- (1) Kurumca aşağıdaki hallerin bir veya birkaçının tespit edilmesi halinde Kurulca derecelendirme kuruluşunun yetkisi sürekli olarak kaldırılır:

a) 13 üncü ve 14 üncü maddelerde belirlenen yetkilendirme koşullarının kaybedilmesi,

b) 6 ncı maddede belirtilen meslek ilkelerine ya da 17 nci maddenin ikinci fıkrasına aykırı davranıldığıının tespit edilmesi,

c) 9 uncu maddede belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde derecelendirme kuruluşunun, ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin, yöneticilerinin, veya derecelendirme uzmanlarının bağımsızlıklarının ortadan kalkmasına karşın müşterinin derecelendirme notunun verilmesi sürecinde yer aldıklarının tespit edilmesi,

ç) Derecelendirme faaliyetinin 20 nci ve 21 inci maddelerde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmemesi,

d) Kesintisiz olarak beş hesap dönemi itibarıyla yetkilendirilen derecelendirme faaliyetlerinde bulunulmaması,

e) Birden fazla olmak üzere Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca ve 26 ncı maddede belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yaptırılması zorunlu olan mesleki sorumluluk sigortasının yaptırılmaması,

f) Kasıtlı olarak bir müşterinin talep edilmemiş derecelendirme notunun düşük veya yüksek verildiğinin tespit edilmesi. (2) Yetki iptalinin, sürekli kaldırılmasından önce derecelendirme kuruluşunun savunması alınır. Savunma istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde savunma verilmemesi halinde savunma hakkından feragat edildiği kabul edilir.

(3) Kurumca, derecelendirme kuruluşunun yetkisinin iptaline yol açan işlemlerde sorumluluğu tespit edilen ya da 21 inci maddede belirlenen sır yükümlülüğüne uymadığı belirlenen derecelendirme kuruluşu ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin, yöneticilerinin ve derecelendirme uzmanlarının bir başka derecelendirme kuruluşunda çalışmasını yasaklamaya Kurul yetkilidir.

(4) Kurul; derecelendirme kuruluşunun, Kurumca istenilen bilgi ve belgeleri zamanında, tam ve doğru olarak vermemesi ya da 11 inci madde uyarınca oluşturulması zorunlu olan kalite güvencesi sisteminde eksiklikler bulunduğunun veya 16 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki belgenin süresi içinde tevsik edilmemesi ya da ikinci fıkrası hariç olmak üzere 17 nci maddeye aykırı davranıldığıının tespit edilmesi ya da derecelendirme komitesinde Kuruma bildirilenler dışındaki kişilerin yer alması halinde altı aydan fazla olmamak üzere geçici olarak yetkisini kaldırmaya yetkilidir.

Mesleki sorumluluk sigortasının tazmini

MADDE 28- (1) 27 nci maddenin (a), (d) ve (e) bentleri hariç olmak üzere birinci fıkrasında belirtilen gerekçelerle 5 inci maddede belirlenen derecelendirme faaliyetleri kapsamında verilen derecelendirme hizmeti nedeniyle bir derecelendirme kuruluşunun bu Yönetmelik uyarınca derecelendirme yapma yetkisinin Kurulca sürekli olarak kaldırılmasına karar verildiği hallerde ya da gerçeğe aykırı bir derecelendirme notunun verildiği ya da derecelendirme notunu etkileyecek bir bilginin verilmediğinin ortaya çıkması halinde, zarar gören taraflarca mesleki sorumluluk sigortası yaptırılan sigorta şirketinden tazmin talebinde bulunulur.

Yürürlük

MADDE 29- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

**ORTAKLARIN/YÖNETİM KURULU BAŞKANI VE ÜYELERİN/DENETÇİLERİN/
YÖNETİCİLERİN/DERECELENDİRME UZMANLARININ ÖZGEÇMİŞLERİ**

ADI-SOYADI :			
İKAMETGAH ADRESİ :			
ÖĞRENİM DURUMU :			
(Ayrıntılı)			
HALEN ÇALIŞTIĞI İŞYERİNİN UNVANI VE ADRESİ:			
MESLEĞİ VE GÖREV UNVANI:			
VERGİ KİMLİK NUMARASI:			
ORTAKLIK PAYI:			
DAHA ÖNCE ÇALIŞTIĞI İŞYERLERİ			
	KURULUŞUN UNVANI	GİRİŞ-AYRILIŞ TARİHİ	GÖREV UNVANI
1-			
2-			
3-			
4-			
SON BEŞ YILDA DERECELENDİRİLEN İŞLETMELERE İLİŞKİN BİLGİLER			
İŞLETMENİN UNVANI		DENETİM SÜRESİ	GÖREV UNVANI
DERECELENDİRMEYLE İLGİLİ ALINAN EĞİTİMLER ve SERTİFİKALAR			
YILI	EĞİTİMİN SÜRESİ	EĞİTİMİN ADI	SERTİFİKA

EK-2

**ASLİYE TİCARET MAHKEMESİNE
(İCRA MAHKEMESİNE)**

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna verilmek üzere, müflis olmadığımı/ konkordato ilan etmediğime ilişkin tarafıma bir belge verilmesini arz ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

T.C. KİMLİK NO :

SOYADI :

ADI :

BABA ADI :
ANA ADI :
DOĞUM YERİ/TARİHİ :
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU
İL :
İLÇE :
MAHALLE/KÖY :
CİLT NO :
AİLE SIRA NO :
SIRA NO :
ADRESİ :

EK-3

BEYANNAME

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMUNA**

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre müflis veya konkordato ilân etmiş olduğumu beyan ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

EK-4

BEYANNAME

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMUNA**

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş bankalarda ya da tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradî tasfiye haricinde tasfiyeye tâbi tutulan finansal kuruluşlarda, faaliyet izni kaldırılan kalkınma ve yatırım bankalarında, ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden veya bankacılık yapma ve mevduat ve katılım fonu kabul etme izin ve yetkileri kaldırılan kredi kuruluşlarında, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikalinden veya bankacılık yapma ve mevduat ve katılım fonu kabul etme izin ve yetkileri kaldırılmadan önce nitelikli paya sahip olunmadığına veya kontrolü elimde bulundurmadığımı beyan ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

EK-5

TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONU KURULU BAŞKANLIĞINA

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna verilmek üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş bankalarda, ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden veya bankacılık yapma ve mevduat ve katılım fonu kabul etme izin ve yetkileri kaldırılan kredi kuruluşlarında, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikalinden veya bankacılık yapma ve mevduat ve katılım fonu kabul etme izin ve yetkileri kaldırılmadan önce nitelikli paya sahip bulunmadığıma veya kontrolü elimde bulundurmadığıma ilişkin bir belgenin tarafıma verilmesini arz ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

T.C. KİMLİK NO :
SOYADI :
ADI :
BABA ADI :
ANA ADI :
DOĞUM YERİ/TARİHİ :
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU .
İL :
İLÇE :
MAHALLE/KÖY :
CİLT NO :
AİLE SIRA NO :
SIRA NO :
ADRESİ :

EK-6

TAAHHÜTNAME

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMUNA**

.....A.Ş. Derecelendirme Kuruluşu dışında bir derecelendirme kuruluşunda ya da bağımsız denetim veya değerlendirme hizmeti veren bir kuruluşta ortaklığımın bulunmadığını, yönetim kurulu başkanı veya üyesi, yöneticisi ile denetçisi ya da bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme faaliyeti ile iştigal eden personel olarak görev yapmadığımı ve yurt içinde veya yurt dışında bağımsız denetim ya da değerlendirme veya derecelendirme yapma yetkisi iptal edilmiş olan bir kuruluşta ortak veya yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluğumun tespit edilmediğine ve bu kuruluşlarda nitelikli paya sahip olmadığımı beyan ve taahhüt ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

EK-7

TAAHHÜTNAME

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMUNA**

Derecelendirme faaliyeti dışında çalışmadığımı ve herhangi bir ticari faaliyette bulunmadığımı beyan ve

taahhüt ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

EK-8

TAAHHÜTNAME

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMUNA**

Ortağı/Yöneticisi bulunduğum/Çalışanı olduğum A.Ş.'nin tarihli ve sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamındaki faaliyetleri sırasında aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen bağımsızlığı ortadan kaldıran hallerin varlığının ortaya çıkması durumunda (ortak veya yöneticiler için) A.Ş.'nin ilgili müşteriye verilen derecelendirme hizmetinden çekileceğimi/(derecelendirme hizmeti ile iştigal eden personel için) ilgili müşteriye derecelendirme hizmeti verilmesi sürecinde yer almayacağımı taahhüt ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN

EK-9

TAAHHÜTNAME

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMUNA**

.....A.Ş. Derecelendirme Kuruluşunda tam zamanlı görev yaptığımı veya yapacağımı beyan ve taahhüt ederim.

...../...../.....
İMZA
ADI-SOYADI
UNVAN